

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2015	CONVOCATORIA: JUNIO 2015
HISTÒRIA D'ESPANYA	HISTORIA DE ESPAÑA

BAREM DE L'EXAMEN

1. Descriuiu el tipus de fonts utilitzades. (1 punt)
2. Identifiqueu les idees principals dels textos i situeu-los breument en el seu context històric i en el nucli temàtic corresponent. (2,5 punts)
3. Expliqueu, amb poques paraules, els conceptes: "sobirania" i "absolutisme". (2 punts)
4. a) Descriuiu els esdeveniments que van conduir a la convocatòria de Corts el 1810 i la situació posterior després de la restauració de l'absolutisme. Utilitzeu per a això els textos que s'han de comentar (2,5 punts). b) Desenvolpeu breument com evolucionen els principis de sobirania, separació de poders i llibertats en els textos constitucionals al llarg del segle XIX. (2 punts)

PRIMERA OPCIO

Document 1

"Les Corts generals i extraordinàries de la Nació espanyola, ben convençudes, després del més detingut examen i madura deliberació, que les antigues lleis fonamentals d'aquesta Monarquia, acompanyades de les oportunes providències i precaucions que asseguruen d'una manera estable i permanent el seu sencer compliment, podran omplir degudament el gran objecte de promoure la glòria, la prosperitat, i el bé de tota la Nació, decreten la següent Constitució (...)

Art. 1. La Nació espanyola és la unió dels espanyols dels dos hemisferis.

Art. 3. La sobirania resideix essencialment en la nació, i pel mateix pertany a aquesta exclusivament el dret d'establir les seues lleis fonamentals.

Art. 12. La religió de la Nació espanyola és i serà perpètuament la catòlica, apostòlica, romana, única verdadera. La nació la protegeix per lleis sàvies i justes, i prohibeix l'exercici de qualsevol altra (...).

Art. 14. El govern de la Nació espanyola és una Monarquia moderada hereditària.

Art. 15. La potestat de fer les lleis resideix en les Corts amb el rei.

Art. 317. Tots els espanyols tenen llibertat d'escriure, imprimir i publicar les seues idees polítiques sense necessitat de llicència."

Fragment de la Constitució de 1812

Document 2

"Per tant, havent sentit el que unànimement m'han informat persones respectables pel seu zel i coneixements, i el que sobre quant ací es conté se m'ha exposat en representacions, que d'algunes parts del regne se m'han dirigit, en les quals s'expressa la repugnància i disgust amb què així la constitució formada en les Corts generals i extraordinàries, com els altres establiments polítics de nou introduïts, són mirats en les províncies; els prejudicis i mals que han vingut d'aquests, i s'augmentarien si jo autoritzara amb el meu consentiment, i jurara aquella constitució; conformant-me amb tan decidides i generals demostracions de la voluntat dels meus pobles, i per ser aquestes justes i fundades, declare que el meu reial ànim és no sols no jurar ni accedir a l'esmentada constitució ni a cap decret de les Corts generals i extraordinàries, a saber, els que siguen depressius dels drets i prerrogatives de la meua sobirania, establides per la constitució i les lleis en què de llarg temps la nació ha viscut, sinó el de declarar aquella constitució i aquells decrets nuls i de cap valor i efecte, ara ni en cap temps, com si no hagueren passat mai aquests actes, i es llevaren del mig del temps, i sense obligació en els meus pobles i súbdits, de qualsevol classe i condició, a complir-los ni guardar-los."

Publicat a València, el 4 de maig de 1814. Jo, el rei

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2015

CONVOCATORIA: JUNIO 2015

HISTÒRIA D'ESPANYA

HISTORIA DE ESPAÑA

BAREM DE L'EXAMEN

1. Descriviu el tipus de fonts utilitzades. (1 punt)
2. Identifiqueu les idees principals dels textos i situeu-los breument en el seu context històric i en el nucli temàtic corresponent. (2,5 punts)
3. Expliqueu, amb poques paraules, el significat dels conceptes "laïcisme" i "estat confessional". (2 punts)
4. a) Descriviu el programa reformista del govern republicà durant l'anomenat "Bienni Reformista" (1931-1933). Utilitzeu per a això els textos que s'han de comentar (2,5 punts). b) Expliqueu breument quina era la situació de l'Església catòlica a Espanya durant la República i compareu-la amb els relacions Església-Estat i la seua influència social durant el franquisme. (2 punts)

SEGONA OPCIO

Document 1

"La revolució política, és a dir, l'expulsió de la dinastia i la restauració de les llibertats públiques, ha resolt un problema específic d'importància capital, qui ho dubta!, però no ha fet més que plantejar i enunciar aquells altres problemes que han de transformar l'Estat i la societat espanyols fins a l'arrel. Aquests problemes, al meu curt entendre, són principalment tres: el problema de les autonomies locals, el problema social en la seua forma més urgent i aguda, que és la reforma de la propietat, i aquest que anomenen problema religiós, i que és en rigor la implantació del laïcisme de l'Estat amb totes les seues inevitables i rigoroses conseqüències. Cap d'aquests problemes els ha inventat la República (...). Cada una d'aquestes qüestions, senyors diputats, té una premissa inexcusable, inesborrable en la consciència pública, i en venir aquí, en prendre forma i contextura parlamentària és quan sorgeix el problema polític. Jo no em referisc a les dues primeres, em referisc a això que anomenen problema religiós. La premissa d'aquest problema, avui polític, la formule jo d'aquesta manera: Espanya ha deixat de ser catòlica; el problema polític consegüent és organitzar l'Estat perquè quede adequat a aquesta fase nova i històrica el poble espanyol. Jo no puc admetre, senyors diputats, que això es considere problema religiós. L'autèntic problema religiós no pot excedir els límits de la consciència personal, perquè és en la consciència personal on es formula i es respon la pregunta sobre el misteri del nostre destí (...)."

Manuel Azaña Díaz, *Diari de sessions de les Corts Constituents de la República*, 13 d'octubre de 1931.

Document 2

"Els principis i preceptes constitucionals en matèria confessional no sols no responen al mínim de respecte a la llibertat religiosa i de reconeixement dels drets essencials de l'Església que feien esperar el propi interès i dignitat de l'Estat, sinó que, inspirats per un criteri sectari, representen una vertadera oposició fins i tot a aquelles mínimes exigències (...).

Més radicalment encara s'ha comès el greu i funest error d'excloure l'Església de la vida pública i activa de la nació, de les lleis, de l'educació de la joventut, de la mateixa societat domèstica, amb greu menyspreu dels drets sagrats i de la consciència cristiana del país. (...) De semblant separació violenta i injusta, de tan absurd laïcisme de l'Estat, l'Església no pot deixar de lamentar-se i protestar, convençuda com està que les societats humanes no poden conduir-se, sense lesió de deures fonamentals, com si Déu no existira, o desatendre la religió, com si aquesta fóra un cos estrany a aquestes o cosa inútil i nociva (...)."

Declaració col·lectiva de l'episcopat davant de la nova Constitució, desembre, 1931.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2015	CONVOCATORIA: JUNIO 2015
HISTÒRIA D'ESPANYA	HISTORIA DE ESPAÑA

BAREMO DEL EXAMEN

1. Describa el tipo de fuentes utilizadas. (1 punto)
2. Identifique las ideas principales de los textos, situándolos brevemente en su contexto histórico y en el núcleo temático correspondiente. (2,5 puntos)
3. Explique, a grandes rasgos, los conceptos: "soberanía" y "absolutismo". (2 puntos)
4. a) Describa los acontecimientos que condujeron a la convocatoria de Cortes en 1810 y la situación posterior tras la restauración del absolutismo. Utilice para ello los textos a comentar (2,5 puntos). b) Desarrolle brevemente cómo evolucionan los principios de soberanía, separación de poderes y libertades en los textos constitucionales a lo largo del siglo XIX. (2 puntos)

PRIMERA OPCIÓN

Documento 1

"Las Cortes generales y extraordinarias de la Nación española, bien convencidas, después del más detenido examen y madura deliberación, que las antiguas leyes fundamentales de esta Monarquía, acompañadas de las oportunas providencias y precauciones que aseguren de un modo estable y permanente su entero cumplimiento, podrán llenar debidamente el grande objeto de promover la gloria, la prosperidad, y el bien de toda la Nación, decretan la siguiente Constitución (...)

Art. 1. La Nación española es la unión de los españoles de los dos hemisferios.

Art. 3. La soberanía reside esencialmente en la nación, y por lo mismo pertenece a ésta exclusivamente el derecho de establecer sus leyes fundamentales.

Art. 12. La religión de la nación española es y será perpetuamente la católica, apostólica, romana, única verdadera. La nación la protege por leyes sabias y justas, y prohíbe el ejercicio de cualquier otra (...).

Art. 14. El gobierno de la Nación española es una Monarquía moderada hereditaria.

Art. 15. La potestad de hacer las leyes reside en las Cortes con el rey.

Art. 317. Todos los españoles tienen libertad de escribir, imprimir y publicar sus ideas políticas sin necesidad de licencia."

Fragmento de la Constitución de 1812

Documento 2

"Por tanto, habiendo oído lo que unánimemente me han informado personas respetables por su celo y conocimientos, y lo que acerca de cuanto aquí se contiene se me ha expuesto en representaciones, que de varias partes del reino se me han dirigido, en las cuales se expresa la repugnancia y disgusto con que así la constitución formada en las Cortes generales y extraordinarias, como los demás establecimientos políticos de nuevo introducidos, son mirados en las provincias; los perjuicios y males que han venido de ellos, y se aumentarían si yo autorizase con mi consentimiento, y jurase aquella constitución; conformándome con tan decididas y generales demostraciones de la voluntad de mis pueblos, y por ser ellas justas y fundadas, declaro que mi real ánimo es no solamente no jurar ni acceder a dicha constitución ni a decreto alguno de las Cortes generales y extraordinarias, a saber, los que sean depresivos de los derechos y prerrogativas de mi soberanía, establecidas por la constitución y las leyes en que de largo tiempo la nación ha vivido, sino el de declarar aquella constitución y tales decretos nulos y de ningún valor y efecto, ahora ni en tiempo alguno, como si no hubieran pasado jamás tales actos, y se quitasen de en medio del tiempo alguno, y sin obligación en mis pueblos y súbditos, de cualquiera clase y condición, a cumplirlos ni guardarlos."

Dado en Valencia a 4 de mayo de 1814. Yo, el rey

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2015

CONVOCATORIA: JUNIO 2015

HISTÒRIA D'ESPANYA

HISTORIA DE ESPAÑA

BAREMO DEL EXAMEN

1. Describa el tipo de fuentes utilizadas. (1 punto)
2. Identifique las ideas principales de los textos, situándolos brevemente en su contexto histórico y en el núcleo temático correspondiente. (2,5 puntos)
3. Explique, a grandes rasgos, el significado de los conceptos "laicismo" y "estado confesional". (2 puntos)
4. a) Describa el programa reformista del gobierno republicano durante el llamado Bienio Reformista (1931-1933). Utilice para ello los textos a comentar (2,5 puntos). b) Explique brevemente cuál era la situación de la Iglesia católica en España durante la República y compárela con las relaciones Iglesia-Estado y su influencia social durante el franquismo. (2 puntos)

SEGUNDA OPCIÓN

Documento 1

"La revolución política, es decir, la expulsión de la dinastía y la restauración de las libertades públicas, ha resuelto un problema específico de importancia capital, ¡quién lo duda!, pero no ha hecho más que plantear y enunciar aquellos otros problemas que han de transformar el Estado y la sociedad españoles hasta la raíz. Estos problemas, a mi corto entender, son principalmente tres: el problema de las autonomías locales, el problema social en su forma más urgente y aguda, que es la reforma de la propiedad, y este que llaman problema religioso, y que es en rigor la implantación del laicismo del Estado con todas sus inevitables y rigurosas consecuencias. Ninguno de estos problemas los ha inventado la República (...). Cada una de estas cuestiones, señores diputados, tiene una premisa inexcusable, imborrable en la conciencia pública, y al venir aquí, al tomar hechura y contextura parlamentaria es cuando surge el problema político. Yo no me refiero a las dos primeras, me refiero a eso que llaman problema religioso. La premisa de este problema, hoy político, la formulo yo de esta manera: España ha dejado de ser católica; el problema político consiguiente es organizar el Estado en forma tal que quede adecuado a esta fase nueva e histórica el pueblo español. Yo no puedo admitir, señores diputados, que a esto se le llame problema religioso. El auténtico problema religioso no puede exceder de los límites de la conciencia personal, porque es en la conciencia personal donde se formula y se responde a la pregunta sobre el misterio de nuestro destino (...)."

Manuel Azaña Díaz, *Diario de sesiones de las Cortes Constituyentes de la República*, 13 de octubre de 1931.

Documento 2

"Los principios y preceptos constitucionales en materia confesional no sólo no responden al mínimo de respeto a la libertad religiosa y de reconocimiento de los derechos esenciales de la Iglesia que hacían esperar el propio interés y dignidad del Estado, sino que, inspirados por un criterio sectario, representan una verdadera oposición aun a aquellas mínimas exigencias (...)."

Más radicalmente todavía se ha cometido el grave y funesto error de excluir a la Iglesia de la vida pública y activa de la nación, de las leyes, de la educación de la juventud, de la misma sociedad doméstica, con grave menosprecio de los derechos sagrados y de la conciencia cristiana del país. (...) De semejante separación violenta e injusta, de tan absurdo laicismo del Estado, la Iglesia no puede dejar de lamentarse y protestar, convencida como está de que las sociedades humanas no pueden conducirse, sin lesión de deberes fundamentales, como si Dios no existiese, o desatender a la religión, como si ésta fuera un cuerpo extraño a ellas o cosa inútil y nociva (...)."

Declaración colectiva del episcopado ante la nueva Constitución, diciembre, 1931.